

ת"פ (נצרת) 41976-02-25 - מדינת ישראל נ' סח'ר אמארה

בית משפט השלום בנוף הגליל-נצרת

ת"פ 41976-02-25 מדינת ישראל נ' אמארה ואח'

לפני כבוד השופטת מיסא זועבי

המאשימה
נגד

מדינת ישראל

הנאשמים
1. סח'ר אמארה
2. מוחמד אמארה
3. מחמד עותמאן

החלטה

לפניי בקשה להורות על ביטול כתב האישום בהיעדר שימוע, שהועלתה במסגרת טענה מקדמית, לפי סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "**חסד"פ**") וכן לאור טענה של אכיפה בררנית.

רקע והשתלשלות ההליכים

1. ביום 17.02.2025 הוגש נגד המבקשים - הנאשמים (להלן: "**הנאשמים**") כתב אישום המייחס להם עבירות של **פגיעה בעתיקות**, לפי סעיף 37 (א) לחוק העתיקות, התשל"ח - 1978 (להלן: "**חוק העתיקות**") בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") (נאשמים 1 ו-2, שתי עבירות, נאשם 3 - עבירה אחת); **חיפוש עתיקות ללא רישיון**, לפי סעיף 9 (א) בצירוף 37(ב) לחוק העתיקות ובצירוף סעיף 29 לחוק העונשין (נאשמים 1 ו-2 - שלוש עבירות, נאשם 3 - עבירה אחת).

2. כעולה מעובדות כתב האישום, לנאשמים לא היה רישיון לחיפוש עתיקות או לביצוע חפירה ממנהל רשות העתיקות. הנאשמים פגעו בצוותא בעתיקות וכן חיפשו עתיקות באתר העתיקות חורבת בינית (להלן: "**אתר העתיקות**"), ללא רישיון מאת מנהל רשות העתיקות וזאת בהזדמנויות שונות כמפורט בכתב האישום. הנאשמים 1 ו-2 פגעו בעתיקות בשני מקרים שונים וחיפשו עתיקות בשלושה מקרים שונים, ואילו נאשם 3 פגע בעתיקות וחיפש עתיקות במקרה

עמוד 1

אחד.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה על ידי המשיבה - המאשימה (להלן: "**המאשימה**") בקשה להמשך החזקת תפוסים (רכבי שטח, האחד מסוג פולאריס מקסיקו והשני מסוג מבריק בומברדיה) (להלן: "**התפוסים**"), שנטען כי הנאשמים הגיעו לאתר העתיקות באמצעותם.
4. בית המשפט הורה על השבת התפוסים בתנאים שכללו הפקדה, ערבות עצמית, ערבות צד ג', איסור דיספוזיציה וביטוח מקיף לרכבים. ערר שהוגש על ידי הנאשמים על החלטה זו, התקבל באופן חלקי, על ידי בית המשפט המחוזי ביום 22.04.2025 (ע"ח 65269-03-25).
5. למען שלמות התמונה, אעיר כי ההליכים שהתקיימו לאחר הגשת כתב האישום בעניין התפוסים הינם המשך להליכים שהתקיימו טרם הגשת כתב האישום, זאת כעולה מכתבי הטענות בתיק זה.

טיעוני הצדדים

6. ב"כ הנאשמים טען, בכתב ובעל פה, כי הנאשמים לא קיבלו הזדמנות לשימוע טרם הגשת כתב האישום כנדרש על פי חוק ופסיקה, דבר המהווה פגיעה ופגם בהליך המשפטי לפי סעיף 60 א לחסד"פ. אמנם הטענה הועלתה בפני בית המשפט במספר הזדמנויות כפי שצוין על ידי המאשימה, ואולם עד כה לא התקבלה החלטה שיפוטית בענין זה. כמו כן, הנאשמים לא ויתרו על טענותיהם בענין זה, בניגוד למה שצוין בהחלטת בית המשפט מיום 19.03.25 (עמ' 11, ש' 32-33).
7. הנאשמים עומדים על זכותם לשימוע ועומדים על טענתם כי לא קיבלו כל הודעה בענין השימוע, למרות טענת המאשימה כי לנאשמים נשלחו הודעות אשר הוצגו לעיון בית המשפט בלבד. לדידם, הדבר אינו יכול להכשיר את העדר השימוע לאור טענות הנאשמים שלא קיבלו כל הודעה בענין. יתירה מכך, ההודעות שנשלחו, לכאורה, לנאשמים לא מצאו דרכן אליהם, והדבר מעלה חשש כי הן הגיעו לידי אחרים, לאור ריבוי שמות הדומים לשמות הנאשמים ביישוב מגוריהם. לתמיכה בטיעון זה הפנה ב"כ הנאשמים לנספח 2 לבקשה, מסמך מטעם המועצה המקומית המלמד כי ביישוב כפר כנא, מתגוררים 197 תושבים הנושאים את השם מוחמד אמארה, 10 תושבים הנושאים את השם מוחמד עותמאן, ו-3 תושבים הנושאים את השם סח'ר אמארה. במעמד הדיון, אישר ב"כ הנאשמים, שאין מחלוקת לגבי הכתובות של הנאשמים, אליהן נשלחו, לכאורה, מכתבי היידוע.
8. הנאשמים הוסיפו וטענו, כי לא התקבל כל הסבר המניח את הדעת מצד המאשימה בנוגע לאכיפה הבררנית בה נקטה, עת לא הגישה כתב אישום כנגד מעורב אחר - קטין, שחלקו זהה לחלקם של יתר הנאשמים. התייחסות המאשימה בענין זה במכתב המענה שנשלח לנאשמים הינו כללי ללא כל נימוק משפטי או הפניה למקור נורמטיבי התומך בעמדה.
9. **המאשימה** טענה מנגד שהדוקטרינה של "מעשה בית דין", נועדה למנוע מצב שבו בית המשפט

נדרש לדון בטענות צד להליך כאשר טענות אלו כבר הועלו ונדונו על ידו בעבר, כפי שנעשה על ידי הנאשמים במקרה דנן. עוד נטען, כי הכלל הוא שתקיפת החלטה שיפוטית תיעשה בדרך של פנייה לערכאת הערעור, וזאת כדי למנוע מצב שבו צד להליך מבקר החלטתו של אותו בית המשפט, בבקשות כגון אלו. לפיכך, כל הטענות בבקשה, ואשר אופיין הוא ערעורי, דינן להידחות, במיוחד כאשר הנאשמים הגישו עררים בעבר.

10. לגופו של ענין, נטען כי דין הטענה של אי קיום שימוע להידחות הן מהפן הטכני והן מהפן המהותי. **מבחינה טכנית**, הבקשה אינה עורכת אבחנה בין החובה המוטלת על גוף תביעה ליידע חשוד שתיק החקירה בעניינו בעבירת פשע הועבר לרשות התביעה לבין אקט השימוע עצמו. חובת היידוע מעוגנת בסעיף 60 א' לחסד"פ אשר קובע כי ההודעה תיראה כאילו הומצאה כדין אף ללא חתימה על אישור מסירה, וכי על חשוד המעוניין להעלות את טענותיו בפני רשות התביעה לעשות זאת תוך 30 ימים, ואולם הנאשמים לא עשו כן. ככל שהטענה של הנאשמים כי רשות התביעה לא קיימה את החובה המוטלת עליה ליידע את הנאשמים על העברת תיק החקירה אליה, דין טענה זו להידחות, שכן המאשימה שלחה את ההודעות בדואר רשום לכתובת הידועה של הנאשמים. לתמיכה בטענותיה, צירפה המאשימה אישורי משלוח הדואר הרשום שנשלחו לנאשמים, ואשר בניגוד לנטען בבקשה הומצאו לעיון הנאשמים ואף נסרקו לתוך התיק. המאשימה הוסיפה שהטענה כי לכל אורך הדיונים האישורים הוצגו לעיון בית המשפט בלבד, ולא לב"כ הנאשמים, איננה מובנת היות ובנקל ב"כ הנאשמים יכול היה לפנות אל ב"כ המאשימה ולקבל העתקי האישורים (נספח 1 לתגובה).

11. גם **מבחינה מהותית**, דין הטענה להידחות, הנאשמים השמיעו הלכה למעשה טיעוניהם בפני המאשימה. צוין בהקשר זה, כי לאחר שהתקיימו דיונים בנושא התפוסים, נערכה פגישה בין ב"כ הצדדים, במסגרתה נשמעו טענות הנאשמים. טענות אלה נבדקו ונבחנו ולא נמצא מקום לקבלן. עוד צוין, כי הטענות שהועלו אין בהן כדי להביא לביטול כתב האישום כלל, ולכן החליטה המאשימה להגיש את כתב האישום שבנדון.

12. אשר לטענה של אכיפה בררנית, כתב האישום לא הוגש נגד הקטין שנחקר, מטעמים ראייתיים, לנוכח ההבדל במארג הראייתי שבינו לבין הנאשמים, משנמצא כי הראיות שנאספו, אין מספיקות להגשת כתב אישום כנגדו. יתר על כן, לא די בהעלאה בעלמא של טענה מסוג זה, אלא נדרשת הוכחתה. אין בפי הנאשמים כל ביסוס לטענתם, מלבד העובדה שטרם הוגש כתב אישום נגד הקטין, וכאמור אין בתיק ראיות המלמדות שהוא ביצע עבירה כלשהי. עוד צוין, כי התיק נגד הקטין עודנו פתוח וטרם נסגר.

דין והכרעה

13. לאחר שבחנתי טענות הצדדים, ועיינתי בנספחים שהוגשו, באתי לכלל המסקנה כי דין הבקשה לביטול כתב האישום להידחות. להלן נימוקיי.

14. הפגם העיקרי בהתנהלות המאשימה, לפי טענת הנאשמים, הוא באי קיום הליך שימוע עובר

להגשת כתב האישום. לדידם, הם לא קיבלו כל הודעה בענין. ההודעות שנשלחו, לכאורה, לנאשמים לא מצאו דרכן אליהם, והדבר מעלה חשש כי הן הגיעו לידי אחרים, לאור ריבוי שמות הדומים לשמות הנאשמים ביישוב מגוריהם. המאשימה, כאמור, עומדת על דעתה כי לא נפל כל פגם בהתנהלותה, שכן שלחה את מכתבי היידוע בדואר רשום לכתובת הידועה של הנאשמים, בהתאם להוראות החוק.

15. סעיף 149(10) לחסד"פ מעגן את סמכות בית המשפט להורות על ביטול כתב אישום בשל הפרת חובת יידוע, כחלק מסמכותו הכללית לבטל כתב אישום כאשר ניהול ההליך עומד בסתירה מהותית לעקרונות הצדק והגינות המשפטית.

16. יידוע על העברת חומר חקירה לתובע בעבירות מסוג פשע ומתן האפשרות לחשוד לטעון טענותיו במסגרת שימוע נגד הגשת כתב אישום, מוסדרים במסגרת סעיף 60א לחסד"פ, שקובע כדלקמן:

"60א. (א) רשות התביעה שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע תשלח לחשוד הודעה על כך לפי הכתובת הידועה לה, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, כי קיימת מניעה לכך.
(ב) בהודעה תצוין כתובתה של רשות התביעה שאליה ניתן לפנות בכתב לבירורים ולהצגת טיעונים.
(ג) נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור מסירה.
(ד) חשוד רשאי, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, לפנות בכתב לרשות התביעה כאמור בסעיף קטן (ב), בבקשה מנומקת, להימנע מהגשת כתב אישום, או מהגשת כתב אישום בעבירה פלונית; פרקליט המדינה, פרקליט המחוז, ראש יחידת התביעות או מי שהם הסמיכו לכך, לפי הענין, רשאים להאריך את המועד האמור.
..."

17. הפסיקה קבעה כי זכות היידוע והשימוע היא זכות מהותית המגנה על זכויות חשודים ומקנה לחשוד הזדמנות לשנות את דעתה של המאשימה. מימוש זכות זו עשוי, בין היתר, לחסוך מהחשוד את הפגיעה הכרוכה באישום הפלילי, לייעל את מלאכת התביעה ולחסוך גם משאבים ציבוריים הכרוכים בניהול ההליך הפלילי (ע"פ 1053/13 חסן הייכל נ' מדינת ישראל, פסקה 9 [פורסם בנבו] (23.6.2013) (להלן: "עניין הייכל"). הכלל הוא שאת השימוע יש לקיים מראש, וככל שאין טעמים לסתור, מן הראוי להקפיד עליו. עוד נקבע בפסיקה, כי היכולת לשנות את דעתה של הרשות התובעת היא חשובה שכן עצם קיומו של ההליך הפלילי, הוא כשלעצמו, מסב פגיעה משמעותית לאדם (בג"צ 7342/16 יפתח נוטמן נ' עו"ד נאוה טולדנו, פסקה 9 [פורסם בנבו] (13.3.2017)).

18. בעניין מסירת מכתבי היידוע, כאמור, סעיף 60א לחסד"פ אינו דורש קיומו של אישור מסירה ודי במשלוח דואר רשום לכתובת "הידועה". המאשימה צירפה אישורי משלוח מטעם דואר

ישראל, לפיהם מכתבי היידוע נשלחו לנאשמים בדואר רשום למען הרשום שלהם. מששלחה המאשימה את מכתבי היידוע לנאשמים בדואר רשום לכתובות הידועות לה והמוצהרות במשרד הפנים, כתובות אשר גם אינן במחלוקת לדידי הנאשמים, רואים אותם כאילו הומצאו כדין גם בלא חתימה על אישורי מסירה.

19. במצב דברים זה, גם אם מתגוררים ביישוב המגורים של הנאשמים מספר אנשים הנושאים את אותם השמות של הנאשמים, לא ניתן לקבוע כי נפל פגם בהתנהלות המאשימה, שעומדות לה חזקת ההגינות וחזקת התקינות.

20. אוסיף, שבית המשפט העליון קבע לא אחת כי לא כל הפרה של כללי הצדק, מובילה מניה וביה לבטלות מעיקרה. בבואו של בית המשפט לבחון הדברים, עליו לבחון את מידת ההפרה, חומרתה ונסיבותיה. (רע"פ 4398/99 **הראל נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(3), 637 עמ' 644-645). עוד נקבע כי, קיימות שתי גישות לפיהן ניתן לתקן את הפגם באי קיום השימוע, **האחת**, ריפוי הפגם נעשה בדרך של ביטול כתב האישום, והנחיית התביעה לערוך הליך שימוע. **השניה**, השבת התיק לתביעה לצורך קיום הליך השימוע, בעוד שכתב האישום נותר על כנו (בג"צ 8066/18 **אייל משיח נ' פרקליטות מדינה** [פורסם בנבו] (22.01.2019)).

21. משכך, גם אם נפל פגם בהתנהלות המאשימה, ואינני קובעת כך, הרי שהלכה למעשה, כעולה מטיעוני המאשימה ואשר לא נסתרו על ידי הנאשמים, קיומה הלכה למעשה ישיבה בין הצדדים, במהלכה השמיע ב"כ הנאשמים טיעוניו, המאשימה בחנה את הטענות ולא מצאה בסיס לביטול כתב האישום. מכאן, שגם מבחינה מהותית, לא נפגעו או קופחו זכויותיהם של הנאשמים באופן שמצדיק ביטול כתב אישום.

22. אוסיף, למעלה מן הנדרש, שההודעה על הגשת כתב האישום, לא נפלה על הנאשמים כרעם ביום בהיר, שכן אין מדובר בכתב אישום שהוגש במנותק מהחקירה והליכי החזרת התפוסים שהתנהלו עובר להגשת כתב האישום, אלא עסקינן בכתב אישום שהוגש כאמור ביום 17.02.25 במרחק של ימים ספורים לאחר שהתקיים דיון בענין התפוסים ביום 09.02.25 (ראו סעיף 6 לבקשה להמשך החזקת התפוסים), ולא חודשים או שנים.

23. אשר לטענה בדבר אכיפה בררנית. בהתאם להלכה הפסוקה, הביקורת השיפוטית על החלטת רשויות התביעה בדבר העמדה לדין היא ביקורת שיפוטית מצומצמת ומסויגת, ובית המשפט יתערב בשיקול דעתו של התביעה רק במקרים בהם מדובר במשגה מהותי או עיוות מהותי וקיצוני היורדים לשורשו של עניין (בג"צ 7195/08 **אבו רחמה נ' תא"ל אביחי מנדלבליט הפרקליט הצבאי הראשי** [פורסם בנבו], פסקה 82 (01.07.2009)).

24. לצורך ביסוס טענה זו, על הנאשמים להניח בפני בית המשפט תשתית ראיתית ראשונית התומכת בגישתם לפיה המאשימה סתתה במקרה דנן ממדיניות האכיפה הנהוגה וכי קיים העדר שוויון כנגדם, שעה שבמקרים דומים אחרים לא ננקטו כל הליכים פליליים כנגד מבצעי מעשים דומים, ובכך, הופלו הנאשמים לרעה (ראו בג"צ 6396/96 **סימונה זקין נ' ראש עיריית באר**

שבע [פורסם בנבו] (8.06.1999) (להלן: "**ענין זקין**"); ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' ד"ר איתמר בורוביץ**, נט(6) 776 (2005) (להלן: "**ענין בורוביץ**"); בג"צ 2407/10 **רגבים נ' שר הביטחון**, פסקאות 4-5 [פורסם בנבו] (8.03.2012).

25. אשר לנטל הוכחת נסיבות המקימות הגנה מן הצדק, בע"פ 3215/07 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (04.08.2008), נקבע כי הנטל, שאיננו פשוט, כלל וכלל מוטל על הנאשם, בעוד שהרשות המנהלית נהנית מהחזקה לפיה פעולותיה נעשו כדין. אשר לנטל הראייה לגבי טענה של הגנה מן הצדק, על פי טיבה, מדובר בטענת הגנה. נטל השכנוע, כמו גם הנטל הראשוני להביא ראיות, חל על הנאשם (ענין זקין, פסקה 17). ואילו אשר למידת ההוכחה, הרי שאין מדובר בסייג לאחריות פלילית, עליו חלה הוראת סעיף 34(ב) לחוק העונשין הקובעת כי די לנאשם לעורר ספק סביר ביחס לקיומו של סייג לאחריות (נקדימון, הגנה מן הצדק, מהדורה שנייה (2009), בעמוד 481). "**מדובר בטענת הגנה, הנשענת על נסיבות מיוחדות אשר אין בהן כדי לאיין את עצם פליליותו של המעשה, אלא פועלות ליצור מחסום מהפעלת ההליך הפלילי, משכך, על הנאשם לבסס, אפוא, טענה של הגנה מן הצדק, במאזן ההסתברויות**" (ע"פ (י-ם) 13400-05-22 **מדינת ישראל נ' אסף טופול** [פורסם בנבו], פסקה 12 והאסמכתאות שם (07.11.2022)).

26. עוד הובהר בפסיקה, כי במסגרת טענת הגנה מן הצדק מסורים לבית המשפט כלים להפעיל בקרה על אופן התנהלות ההליך, בשלביו השונים. עם זאת, אין בעצם הטענה כדי להחליף בין תפקיד הנאשם לבין תפקיד המאשימה (רע"פ 7052/18 **מדינת ישראל נ' רותם** [פורסם בנבו] (05.05.2020)), ועל הטוען לאכיפה בררנית להניח תשתית ראייתית מספקת לביסוס הטענה, כי לכאורה בוצעה אבחנה בלתי ראויה לאורך זמן ובאופן שיטתי (או קרוב לכך) בין שווים והרשויות המנהליות קיבלו במקרים דומים החלטות שונות מאלה שנתקבלו במקרה שלו (ע"פ 6238/12 **פרץ נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (10.09.2013); ע"פ 6237/12 **ג'ולאני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (06.09.2016)).

27. לאחר שבחנתי טענות הצדדים, לא מצאתי מקום לקבל טענות ההגנה, כי עצם עריכת האבחנה בין הקטין לבין הנאשמים, הינה שרירותית או פסולה, באופן שמצדיק ביטול כתב האישום. המאשימה טענה כי האבחנה אשר נערכה בין הקטין לבין הנאשמים, מבוססת על המסד הראייתי שעמד לנגד עיניה, כאשר לא נמצאו די ראיות להגשת כתב אישום כנגד הקטין. מנגד, הנאשמים לא הוכיחו, כי עצם הגשת כתב האישום נגדם, ואי הגשתו נגד הקטין מהווה אפליה, או מונעת מחוסר שוויון. בשלב מקדמי זה, נוכח המחלוקת הראייתית לעיל, ומשטרם נחשפתי לחומר הראיות, לא ניתן לקבוע במדויק את אשר התרחש באירוע.

28. לעת הזו, ומשלא הרימו הנאשמים את הנטל המוטל עליהם להוכחת אכיפה בררנית, אני דוחה את הבקשה לביטול כתב אישום מטעם זה. יחד עם זאת, אבהיר כי הסעדים שניתן ליתן מכוח הדוקטרינה, עשויים לבוא לידי ביטוי בכל חלקי המשפט, לא רק בשלב המקדמי אלא גם בשלב הכרעת הדין, או אף בשלב גזר הדין בדמות הקלה בעונש, והם רחבים ומגוונים מאלו שיוענקו כתוצאה מקבלת הטענות המקדמיות האחרות שנקבעו בסעיף 149 לחסד"פ, ביטול האישום או עמוד 6

תיקונו (ע"פ 7621/14 גוטסדינר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו], פסקה 44 (01.03.2017)). לאור האמור, ככל שיבקשו הנאשמים לחזור ולטעון להגנה מן הצדק בהקשר זה לאחר שמיעת הראיות, הדבר יידון במסגרת שמיעת ההליך העיקרי.

לאור כל האמור לעיל, אני דוחה את בקשת הנאשמים לביטול כתב האישום.

קובעת המשך דיון לצורך מתן מענה לכתב האישום, ליום 15.07.25 שעה 13:00.

המזכירות תעביר העתק החלטתי לצדדים.

ניתנה היום, ט"ו תמוז תשפ"ה, 11 יולי 2025, בהעדר הצדדים.